

Täysistunto

Tiistai 8.11.2022 klo 14.03—19.28

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 241/2022 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan, jolle liikenne- ja viestintävaliokunnan on annettava lausunto.

Tässäkin lähetekeskusteluun varataan ensin 30 minuuttia, ja asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.36 **Sisäministeri Krista Mikkonen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta astui voimaan kuluvan vuoden kesäkuussa. Asetuksen tarkoituksena on estää verkkoympäristön hyödyntäminen terroristisessa tarkoituksessa. Tavoitteena on, että terroristista propagandaa sisältävä laiton verkkosisältö poistetaan mahdollisimman pian, jotta estetään sen jakautuminen edelleen muille verkkoalustoille. Asetuksen toimeenpano edellyttää kansallista lainsäädäntöä, sillä kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi toimivaltainen viranomainen, jonka toimivaltaan kuuluu terroristisen verkkosisällön poistamismääräyksen antaminen, poistamismääräyksen arviointi, erityistoimenpiteiden toteuttamisen valvonta sekä seuraamusten määrääminen.

Asetuksen nojalla verkossa toimivalle säilytyspalvelun tarjoajalle voidaan antaa terroristisen verkkosisällön poistamismääräys, jolla palvelun tarjoaja veloitetaan poistamaan tietty terroristinen sisältö tai estämään pääsy terroristiseen sisältöön kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Säilytyspalvelun tarjoajia ovat esimerkiksi suuret sosiaalisen median verkkoalustat mutta myös pienemmät palveluntarjoajat. Hallituksen esityksen mukaan terroristista verkkosisältöä koskevien poistamismääräysten osalta toimivaltainen viranomainen olisi Suomessa poliisi. Poistamismääräysten tavoitteena on ehkäistä radikalisoitumista ja terroritekoja. Päävastuu terrorismin torjunnasta on Suomessa poliisilla, ja onkin luontevaa, että terroristisen verkkosisällön poistamismääräykset kuuluvat poliisin toimivaltaan.

Mikäli säilytyspalvelujen tarjoajan alustaa käytetään terrorististen verkkosisältöjen levittämiseen, säilytyspalvelujen tuottajan on tehtävä erityistoimenpiteitä suojatakseen palvelunsa tältä toiminnalta. Tällaisia erityistoimenpiteitä ovat esimerkiksi erilaiset tekniset toimenpiteet, joilla tunnistetaan ja poistetaan terroristinen sisältö, tai mekanismit, joilla käyttäjät voivat merkitä väitettyä terroristista sisältöä tai ilmoittaa siitä säilytyspalvelun

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2022 vp

tarjoajille. Hallitus esittää tässä lakiesityksessään, että erityistoimenpiteitä koskevien päätösten osalta toimivaltainen viranomaisena olisi Suomessa Liikenne- ja viestintävirasto Traficom. Viestintäpalveluiden valvontaan liittyvien muiden tehtäviensä johdosta Traficomilla on paras asiantuntemus ja valmiudet tehdä säilytyspalvelujen tarjoajien erityistoimenpiteiden käyttöönottamista koskevia päätöksiä ja valvoa niitä.

Asetuksen mukaan jäsenvaltioiden on säädettävä asetuksen säännösten rikkomisiin sovellettavista seuraamuksista. Seuraamukset ovat seuraamusmaksuja, joiden suuruus perustuu kokonaisarviointiin. Seuraamusten määräämistä varten perustetaan poliisiin erillinen seuraamuskollegio, joka määrää seuraamusmaksut.

2000-luvulla tehdyt terrori-iskut ovat osoittaneet, että terroristit käyttävät internetiä hyödykseen terroristitekojen suunnittelussa, värväyksessä, terroritoiminnan valmistelussa sekä pelon lietsomisessa. Terroristisen verkkosisällön on osoitettu olevan keskeisessä asemassa radikalisoitumisessa ja niin sanottujen yksinäisten susien tekemien terrori-iskujen inspiroinnissa. Terrorismin vastaisen työn kannalta onkin tärkeää, että toimivaltaisilla viranomaisilla on toimivat työkalut terroristisiin verkkosisältöihin puuttumiseksi. Tällä lakiesityksellä varmistetaan uusien Euroopan laajuisten työkalujen käyttöönotto meillä Suomessa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, kiitos. — Ja edustaja Kiuru.

14.41 Pauli Kiuru kok: Arvoisa herra puhemies! Kiitos ministerille esittelystä. Olemme salissa puhuneet naiiviudesta ja sinisilmäisyydestä, ja tämä esitys on sen suuntainen, että vastaamme siihen haasteeseen. Verkossa laitetaan monenlaista materiaalia jakoon, ja kuten esityksessä sanotaan, myös terroristisen sisällön levittäminen on riesana. Hyvä lukutaito ja medialukutaito, lähdekriittisyys, tietysti auttavat seulomaan tällaista, sanoisinko, lähestulkoon, no, rikollista aineistoa ja ymmärtämään paremmin, mistä on kysymys, mutta aina se ei riitä emmekä voi luottaa siihen, että kaikki pystyvät kriittisesti suhtautumaan näkemäänsä ja lukemaansa.

Esityksessä sanotaan, kuten ministerikin totesi, että terrori-iskut ovat osoittaneet, että internetiä käytetään hyväksi terrori-iskujen suunnittelussa, värväyksessä, toiminnan valmistelussa sekä pelon lietsomisessa. Radikalisoituminen ja yksinäisten susien toiminta ovat olleet näkyvissä myös Suomessa valitettavasti. EU:n jäsenvaltioissa on jo osittain tehty kansallista lainsäädäntöä tähän ongelmaan vastaamiseksi, mutta se ei riitä eikä riitä myöskään vapaaehtoisuuden periaate, jossa viranomaiset ovat säilytyspalvelujen tarjoajia pyytäneet poistamaan vapaaehtoisuuden pohjalta aineistoa verkosta. Tarvitaan laajempia otteita, tarvitaan EU:n laajuisia näkökulmaa ja sääntelyä. Sen takia tämä esitys Suomessakin on kannatettava. Viranomaiset voivat määrätä poistettavaksi aineistoa verkosta, ja se on poistettava sieltä hyvin nopeasti. Hallituksen esitys laeiksi verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta sekä sakon täytäntöönpanosta on kannatettava.

Saattaa olla, että tämän suuntainen esitys herättää joissakin keskustelua sananvapaudesta, mutta samassa yhteydessä on muistettava myös perustuslakiin kuuluva näkemys siitä, että valtiovallan pitää turvata kansalaisten turvallisuus. Omassa katsannossani turvallisuus ja ihmisten henki menevät kaiken muun edelle, ja sananvapauteen ei myöskään kuulu sen tyyppinen toiminta, jossa ihmisiä kiihotetaan väkivaltaan ja terroristiseen toimintaan.

Esitys on kannatettava. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja edustaja Kiviranta.

14.44 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Terrori-iskujen estämiseksi on erittäin tärkeää voida puuttua mahdollisimman nopeasti terroristiseen verkkosisältöön. Ääriajatuksset leviävät vaihtelevan kokoisissa ryhmissä ja radikalisoivat potentiaalisia terrori-iskujen tekijöitä. Turun terrori-isku on esimerkki siitä, miten hirveitä asioita yksi radikalisoitunut terroristi voi saada aikaan. Vielä huomattavasti pahempaa voi tapahtua ja on tapahtunut, jos terroristiselle toiminnalle annetaan mahdollisuus organisoitua ja suunnitella huolellisesti iskuja. Radikalisoituminen ja ääriajattelun lisääntyminen ovat tosiasioita myös Suomessa. Viranomaisilla on oltava tehokkaat keinot puuttua ennaltaehkäisevästi tämänkaltaiseen toimintaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Reijonen.

14.45 Minna Reijonen ps: Arvoisa herra puhemies! Nyt on käsittelyssä verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttuminen, ja on tärkeää, että tähän asiaan puututaan. Mutta kun ministeri on nyt paikalla, niin ihan haluaisin semmoisen käytännön kysymyksen tähän esittää: jos mietitään, että maailmassa kuitenkin puhutaan varmaan 6 000:ta kieltä jonkin tiedon mukaan ja Suomessakin jo vuonna 2015 oli 160 puhuttua kieltä, niin mitenkä varmistetaan, että varmasti seurataan sitä sitten laajasti — eivät aina kaikki terroristisessa tarkoituksessa olevat puhu suomea tai englantia, eivät toki — että saadaan kiinni kaikki mahdollinen kaikilla mahdollisilla kielillä, ja varmistetaanko sitä, miten se tasapuolisuus toteutuu? On aivan selvää, että nykypäivänä kieliä on niin paljon, ja tämä on aika oleellinen asia, että kiinnitettäisiin myös huomiota sitten semmoisiinkin kieliin, mitkä eivät välttämättä ole jokaisessa koulussa opeteltuja. Mikä sitä nyt valvookaan, niin miten se käytännössä onnistuu? En oikein itse sitä ymmärrä, miten se käytännössä hoidetaan, ja toivoisin, että ministeri tähän ottaisi kantaa. — Kiitos. [Mikko Savola: Tekoöly!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Essayah.

14.46 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! On todellakin äärimmäisen tärkeää, että terroristisen sisällön levittämiseen puututaan ja ehkäistään sen leviämistä verkossa, koska tänä päivänä nimenomaisesti uusien jäsenten värväminen terroristiseen toimintaan tapahtuu pitkälti siellä verkkomaailmassa. Se, että nyt tällä lainsäädännöllä meillä täydennetään tätä sääntelyä, on tärkeää, samoin erityisesti se, voisi sanoa, että meidän oikeusjärjestyksen mukaisesti toimivaltaisena viranomaisena on poliisi näitten poistamismääräysten arvioinnin osalta, ja sitten toisaalta näissä erityistoimenpiteissä, joita ministeri tässä kävi läpi, teknisissä toimenpiteissä ja ilmoituksissa palvelun tarjoajalle ja muissa tämäntyyppisissä olisi Liikenne- ja viestintävirasto tämä toimivaltainen viranomainen.

Täällä muutama kollega pohdiskeli tätä sananvapauskysymystä. No, en usko, että tämän tyyppisellä, voisiko sanoa, aineistolla on minkään kriteeristön mukaisesti sananvapauden suojaa nautittavana. Mutta mietin sitä, että kun on mahdollisuus tehdä ilmiantoja, niin miten näitten kohdalla esimerkiksi se, että niitä ei esimerkiksi käytetä väärin, niin kuin täällä edustaja Reijonen mainitsi, kun kieliä on maailmassa monta ja koskaan ei välttämättä voi aivan varma olla, mitä siellä sisällössä on sanottu. Mutta ehkä näitä asioita on minis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2022 vp

teriössä ja tietenkin ennen kaikkea siellä EU-tasollakin pohdittu, että millä tavalla näissä kysymyksissä menetellään.

Arvoisa puhemies! Tämä on tosiaan tärkeä asia viedä eteenpäin, ja jos mietitään sitä, että kun meillä Suomessakin tuonne — mikä on ehkä eniten Suomessa ollut otsikoissa — al-Holin leirille värvättiin henkilöitä, niin siellähän oli nimenomaisesti näitä tällaisia video- ja vastaavan tyyppisiä verkkoviestejä, joitten kautta sitten Suomestakin ihmisiä lähti sinne terroristiseen toimintaan ja tukemaan terrorismia. Siinä mielessä ei voi sanoa, etteikö tätä lainsäädäntöä tarvittaisi myöskin Suomessa yhtä lailla kuin sitten estämään tätä muualta leviävää terrorismia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja al-Tae poissa. — Edustaja Savola.

14.49 Mikko Savola kesk: Arvoisa herra puhemies! Kun miettii sosiaalista mediaa ja sen kehittymistä vaikka viimeisen kymmenen vuoden aikana, niin kyllähän siitä on tullut paljon vahvempi osa meidän arkipäiväämme. Erilaisia kanavia sosiaalisen median sisältöihin on huomattavasti enemmän, ja sosiaalista mediaa käytetään paitsi videopalveluiden tuottajana myöskin tietysti teksti- ynnä muuna kanavana.

Paljon on ehkä kärkekkäämmäksi tässä vuosien varrella käynyt tuo keskustelu, mitä sosiaalisen median puolella on — ja osittain myös epämiellyttävämmäksi. Tässä tietysti punnitaan, kun tällaistakin lainsäädäntöä tehdään, kuten tässä on edellisissäkin puheenvuoroissa tehty tulkintaa sananvapauden rajoista. On myöskin osattava erottaa, mitkä ovat niin sanottuja trolleja verkon ja sosiaalisen median keskusteluissa ja mistä taas tulevat ne oikeat uutiset, missä käydään sitä kansalaiskeskustelua, mitä varten nämä sosiaalisen median alustat on luotukin.

Toisin sanoen ihmiset tarvitsevat medialukutaitoa. Oikeastaan kysyisin ministeriltä ensiksi: oletteko te hallituksessa keskustelleet, kuinka tätä medialukutaitoa pystyttäisiin kansalaisille parantamaan niin, että siellä osattaisiin jo lähtökohtaisesti katsoa ja arvioida, mikälaista sisältöä ihmisille tarjotaan? Nykyään lähes kaikki on mahdollista. Pystytään toisen ihmisen nimiin tekemään valetilejä. Pystytään tekemään verkkosisältöä, missä näyttää siltä, että esimerkiksi joku valtion päämies tai vastaava puhuisi, ja niin edelleen, eli keinot ovat moninaiset.

Arvoisa puhemies! Itse tähän lakiesitykseen: Tähän terroristiseen sisältöön nyt puututaan lainsäädäntöteitse. Siihen on luotu kehikko EU-tasolla, ja me tuomme tämän omaan kansalliseen lainsäädäntöömme. Se on mielestäni perusteltu asia, että pystytään poistamaan tällainen terroristiseen tarkoitukseen yllyttävä sisältö sieltä verkosta. [Puhemies koputtaa] Meillä poliisi toimivana viranomaisena tekee tämän arvion, pystyy sen poistamaan. Sitten meillä on vielä Traficom, joka tämän kehikon tavallaan luo toimivana viranomaisena tähän. Tämä on perusteltua. Tämä pitääkin meillä tuoda lainsäädäntöön, ja hyvä, että meillä on siihen keinot jatkossa myöskin puuttua. Käytäntö varmasti osoittaa, miten hyvin tähän pystytään puuttumaan, mutta kun meillä lainsäädäntö on kunnossa, niin ainakin se parantaa edellytyksiä.

Toistan vielä kysymyksen ministerille tästä medialukutaidosta: kuinka tätä on pohdittu? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Meri.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2022 vp

14.52 Leena Meri ps: Kiitos, arvoisa puhemies! On äärettömän tärkeää, että kaikki väkivalta- ja terrorismimateriaali on poissa tuolta netistä, mutta oikeastaan haluaisin kysyä ministeriltä esittelevänä ministerinä, onko tämä terroristinen ryhmä tässä miten tarkkaan määritelty. Ihan nyt näin perussuomalaisena joskus olen kuullut jossakin Twitterissä, että minäkin olen lähes terroristi, niin mietin nyt vain sitä, miten tämä tulee tässä rajatuksi. Tarkoitus on hyvä, mutta aina näitten termien kanssa haluaisin olla tarkkana.

Toinen asia on se, että kysyisin ministeriltä — tiedän, että te ette vastaa oikeusministeriön hallinnonalasta, mutta tämä kokonaisuus hieman nyt eriytyy tässä: kun ajatellaan sitä, että meillä on paljon väkivaltamateriaalia sosiaalisessa mediassa, myös lasten pahoinpitelyä, jopa vauvojen tappamista, ja meidän rikoslaki tältä osin on hyvin vanhanaikainen siinä mielessä, että vain levittäminen ja kaupallinen toiminta ja sen materiaalin tarjoaminen on kielletty, mutta hallussapito ei, niin onko teillä siis minkäänlaista kokonaisuvaltaista tarkastelua ollut tällä hallituskaudella? Kun ajattelee, että nämä sosiaalisen median ongelmat ovat olleet vuosikausia tiedossa, niin en voi ymmärtää, että siitä huolimatta... Siinä, että joku pitää hallussaan kymmeniä lapsentappovideoita, ei ole kysymys mistään sananvapaudesta tai normaalista videoiden tallentamisesta, vaan kyllähän tämmöisellä henkilöllä täytyy olla jo jonkun verran ongelmia, jotta hän tämmöistä materiaalia haluaa koneeltaan katella. Joskus on todettu, että se, että henkilöllä on jotain hallussaan, ei riitä perusteeksi esimerkiksi kriminalisoinnille, mutta kyllähän tässä on hyvin vahva indisio, että hänellä on jotain rikollisia taipumuksia, jos tällaisia pitää hallussaan. Ja toisaalta eihän tämä nyt koskisi tietenkään esimerkiksi tutkivaa journalismia tai viranomaisia.

Oppositio puolueet tekivät tästäkin muutosesityksen, kun oli tämä seksuaalirikoslainsäädännön uudistus, mutta se ei valitettavasti tässä eduskunnassa mennyt läpi. Halusin tuoda tämän esille ihan senkin takia, että on hyvin vakavaa, että on vauvan tappoja ja vauvan pahoinpitelyvideoita pitkin poikin, mutta kun on ollut väärää käsitystä julkisuudessa, että opposition vastalause seksuaalirikoslainsäädännössä ei olisi tuonut mitään uutta, on annettu ymmärtää, että me vain populistisesti heitellään asioita, niin tässä on yksi vakava puute elikkä hallussapito. Vaikka sinulla olisi satoja niitä videoita koneella, niin sitä ei ole kriminalisoitu. Jos me haluttaisiin puuttua tähän, niin tässä olisi yksi keino.

Kysyn siis: onko täsmällisesti määritelty tuo, mitä se terroristinen sisältö on, ja sitten toisaalta onko teillä mitään pyrkimyksiä, että päästäisiin eroon tästä muustakin väkivaltamateriaalista? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja edustaja Kiljunen, Kimmo.

14.55 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin kiitän hallitusta tästä esityksestä, joka on tänne tullut, verkossa olevaan terroristiseen sisältöön ja sen levittämiseen puuttumisesta. On mitä suurimmassa määrin kannatettavaa, että tähän puututaan. Toiseksi kiitän myöskin edustajia käyttämistänne puheenvuoroista. Erityisesti tulen myöskin kysymään samoista asioista kuin edustaja Meri viimeisessä puheenvuorossa. Siinä olivat juuri ne samat ainekset, joista itsekin halusin hallitukselta kuulla.

Mutta ihan ensimmäiseksi yleistilanteesta verkoissa toimimisesta ja sen luonteesta: Meillä on tiukkaa, tarkkaa lainsäädäntöä siitä, kuinka Suomessa reaali maailmassa toimitaan ja kuinka esimerkiksi juuri ihmisoikeusperustaisesti pyrimme kaikilla tavoin suojaamaan yhteiskuntaa väkivallalta ja siihen liittyviltä toimilta. Verkko alkaa olemaan virtuaalitodellisuutta — se on siis virtuaalitodellisuutta, se ei ole tätä elävää todellisuutta,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2022 vp

mutta se on kovin monille yhä enemmän lähempänä ja lähempänä tätä reaalista todellisuutta. Ihmiset elävät verkkojen kautta, ja sen takia kaikkien peruseräpäätösten, joilla me tätä reaalielämää säätelemme, pitäisi pystyä puuttumaan yhä tehokkaammin ja tehokkaammin myöskin virtuaalitodellisuuteen, ja sitähän edustaja Meri myöskin omassa puheenvuorosaan peräänkuulutti.

Minulla oli kanssa kaksi tällaista määritelmällistä kysymystä mielessäni kysyä ministeriltä — hyvä, kun saimme vielä tässä tämän ajan, kun ministeri on tässä paikalla.

Ihan ensimmäiseksi, sanat ”terroristi” ja ”terrorismi” ovat väljiä. Nehän eivät ole oikeastaan juridisia termejä ollenkaan, jos me menemme lainsäädännön päälle, joten mikä on se, millä me määrittelemme terroristin ja terrorismin juridisesti oikein? Kyllä pelolla hallitseminen, kauhulla hallitseminen, kauhutekujen tekeminen, raa'an väkivallan tekeminen, jonka perusmotiivi on vaikuttaa pelolla poliittisiin prosesseihin — se on kai se terrorismin, terror-termin, latinalaisen taustan, pelon taustalla oleva määritelmä. Mutta kuinka se tähän saadaan nyt sillä tavalla ymmärrettäväksi, että me tiedämme, mikä on terroristinen teko ja sen levittämistä tai kuka on terroristi?

Ja aivan sama kysymys myöskin tästä: Netti on täynnä väkivaltaa, huikautakin väkivaltaa, jota me emme voi yhteiskunnassa hyväksyä lainkaan. Verkossa ilmeisesti on olemassa tämä niin sanottu pimeä maailma, pimeä sivusto, josta on käytetty nimeä Tor-sivustot. Pystytäänkö tällä lainsäädännöllä, jos tämä tulee voimaan, puuttumaan tähän raa'asti ihmisoikeuksia loukkaavaan materiaaliin, jota meillä verkoissa on olemassa ja joka on saavutettavissa tavalla tai toisella? Se, jos mikä, on järjestyttävällä tavalla sitä pimeää maailmaa, johon meidän pitäisi pystyä myöskin puuttumaan, koska se on jotakin sellaista, joka loukkaa tietysti perusoikeuksia, mutta alkaa olemaan monille, jotka seuraavat sitä maailmaa, myöskin hyvin pitkälle reaalitodellisuutta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt vielä edustaja Kymäläinen, ja sen jälkeen ministeri Mikkonen, vastaukset.

14.58 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa herra puhemies! Kiitos ministerille, että tuotte tämän lainsäädännön eduskuntaan.

Tässä on monta hyvää puheenvuoroa ollut edellä, eikä niitä käy kiistäminen. Tosiaan on niin, että verkko on nykyisin vaarallinen väline väärillä käyttäjillä. Viimeaikaiset terrori-iskut ovat nimenomaan tuoneet esille sitä, että verkkoa käytetään niin terrori-iskujen suunnittelussa kuin joukkojen väkivallassa tai tällaisessa valmistelevassa radikalisoimisessa. Ja näiden yksinäisten susien Euroopassa viime aikoina tekemien yksittäisten terrori-hyökkäysten kohdalla näillä internetissä olleilla tiedoilla on ollut vääjäämätön vaikutus inspiroimisessa ja yllyttämisessä.

Tosiaan tämä sosiaalinen media, josta tässä ansiokkaasti edustaja Savolakin edellä puhui, [Mikko Savola pyytää vastauspuheenvuoroa — Naurua] on tuonut tähän uusia ongelmia, ja sekä suurempia sosiaalisen median alustoja että pienempiä palveluntarjoajia käytetään erilaisissa säilytyspalveluissa hyödyksi.

Tämä esitys on menossa hallintovaliokuntaan mutta tulee myös meille liikenne- ja viestintävaliokuntaan, jossa puheenjohtajana toimin, ja kyllä me tämän asian myös omalta osaltamme — siltä osin kuin se meille kuuluu — perkaamme huolella.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

15.00 Sisäministeri Krista Mikkonen: Kiitos, arvoisa puhemies! Ja kiitos hyvästä keskustelusta. Toden totta on hyvä, että tätä lainsäädäntöä saadaan eteenpäin. Tässä tuli mielestäni hyviä huomioita liittyen tähän esitykseen ja ennen kaikkea tietysti ylipäättänsä tähän terrorismirikollisuuteen, mitä tuolla netissä leviää, ja siihen, miten voimme paremmin siihen puuttua.

Tällä lailla todellakin haluamme saada tätä terroristista sisältöä pois sieltä netistä, ja tässä tuli esille myös se, että miten se sitten tunnistetaan, kun sitä voi olla monella kielellä ja niin edelleen. Tietysti sekä tämän että kaiken muunkin netissä tapahtuvan osalta — sehän ei tunne valtioiden rajoja — se on kansainvälistä yhteistyötä hyvin pitkälle. Ja esimerkiksi poliisin kansainvälinen yhteistyö terrorismin vastaisessa työssä tuo meille työkaluja ja apua tähän kysymykseen, myös poliisin kansainväliset tiedusteluverkostot.

Sitten tuli esille tämä määrittely. Meillä on kansallisessa lainsäädännössä terrorismirikokset määritetty laissa, mitä ne tarkoittavat. Ja tähän lakiin liittyen myös EU:n terrorismidirektiivin artikla 3:ssa mainitut rikokset ovat niitä, mitkä katsotaan terrorismiksi. Ei ole tarkoitus suinkaan, että kovin kevyin perustein sinänsä ruvetaan sananvapautta rajoittamaan millään tavalla. Tämä sananvapaus ja myös tietosuoja ja tietojenluovuttamiskysymykset on tässä lakiesityksessä ja myös EU-tasolla katsottu tarkkaan, niin että nämä näkökulmat tulevat huomioiduiksi, mutta sitten samanaikaisesti pystymme tehokkain toimiin tämän terrorismisisällön poistamisen kanssa.

Myös medialukutaidosta kysyttiin. Tietysti meidän koulutusjärjestelmämme on siinä avainasemassa, siitä huolehtiminen on äärimmäisen tärkeää. Mutta kyllä tähän medialukutaitoon on nyt viime aikoina erityisesti kiinnitetty huomiota, myös turvallisuusviranomaiset ovat siihen kiinnittäneet huomiota. Nämä erilaiset hybrdivaikuttamiset, disinformaation leviäminen — tiedämme, että näitä nyt tapahtuu, ja erityisesti tämän meidän Nato-jäsenyyshakemuksemme myötä olemme niihin myös osanneet varautua ja niihin liittyvää osaamista on myös kehitetty.

Sitten tuli esille myös tämä, että siellä verkossa on kaikkea muutakin kuin terrorismiin liittyvää materiaalia, mihin pitäisi pystyä paremmin puuttumaan, ja myös tässä tarvitaan nimenomaisesti sitä kansainvälistä yhteistyötä. Tällä hetkellä EU-tasolla komissio valmistelee vastaavatyypistä lainsäädäntöä liittyen lasten seksuaalista hyväksikäyttöä koskevaan materiaaliin, miten sitä saataisiin verkosta poistettua ja estettyä sen leviämistä, ja tämän tyypistä työtä meidän täytyy kansainvälisesti myös jatkaa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan, jolle liikenne- ja viestintävaliokunnan on annettava lausunto.